

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor: Alice Janatová

Název práce: Vliv volebního systému na stranický systém v Československu 1918–1938

Práce se věnuje důležitému a klasickému tématu srovnávací politologie. Bohužel téma není uchopeno příliš šťastně.

Velmi problematickým aspektem práce je neschopnost identifikovat příčinné efekty prvorepublikového volebního systému. Práce deklaruje, že bude zkoumat vliv reformy volebního systému na stranický systém. To vyžaduje srovnání dvou případů (před a po reformě). Na tomto základě by pak bylo alespoň částečně možné odhadnout příčinný efekt nezávisle proměnné (typu volebního systému). Avšak reálný design výzkumu nijak nezkoumá stav před reformou. Vychází pouze z jediného případu (existence poměrného systému). Protože na základě jediného případu nelze nic konstatovat ohledně příčinného efektu jakékoliv nezávisle proměnné, nelze ani zodpovědět hlavní výzkumnou otázku (s. 10: „Problematicke daného tématu se věnuje výzkumná otázka, která se snaží určit, jakým způsobem změna volebního systému ovlivnila stranický systém a následně analyzovat možné důsledky této ústavní změny.“). Bohužel chybí srovnání s předchozím systémem (proč například nejsou vypočítány hodnoty Raeho indexu – s. 48 -i pro většinové volby v českých zemích za většinového systému?). „Rakouský“ většinový volební systém mohl vést (a zřejmě i vedl, jak možná nasvědčuje i tabulka na s. 36) k velmi podobné stranicko- systémové fragmentaci a jeho přeměna na poměrný nemusela znamenat navýšení této fragmentace. Tím pádem by prvorepublikový poměrný systém *nebyl příčinou* vysoké stranicko- systémové fragmentace. Taková analýza, či jen úvaha, však v práci zcela chybí. Hlavní cíl práce tedy není nijak naplněn. Závěry učiněné na konci práce jsou ze stejného důvodu nevěrohodné.

Teoretická kapitola je problematická, protože v zásadě pouze „převypravuje“ jednu část Sartoriho knihy. Jedná se samozřejmě o relevantní dílo, avšak v samotné bakalářské práci jednak není zohledněna doplňující a navazující literatura. Především k teoretickým úvahám ale není přistupováno nijak kriticky.

Historická kapitola o meziválečných stranách je stručnou kompilací některých charakteristik některých stran. Nejsou zřejmá žádná kritéria výběru. Není zde snaha o samostatnou interpretaci. Kapitola vychází z extrémně malého souboru sekundární literatury. Nevěnuje se stranickému systému, jak by dle tématu práce bylo možné očekávat.

Kapitola nazvaná analýza volebních výsledků je výhradně deskriptivní a není nijak „analytická“. Mnohem problematičtější je však šestá kapitola („Dopady změny volebního systému na stranicko–politický systém“), kde by již čtenář skutečně očekával slibovanou analýzu vlivu volebního systému na stranický systém. V kapitole však žádná taková analýza není a namísto toho je věnována stručným charakteristikám jednotlivých vlád.

Velkým problémem předloženého textu je nedůsledná a nekvalitní práce se sekundární literaturou.

Struktura práce je srozumitelná a logická. Autorka prokázala alespoň základní orientaci jak v historické literatuře o prvorepublikovém stranictví, tak v politologické literatuře o účincích volebních systémů.

Z těchto důvodů práci **doporučuji** k obhajobě pouze za předpokladu, že autorka důkladně ospravedlní svou koncepci práce při obhajobě.

Mgr. Karel Kouba, M.A., Ph.D.

Hradec Králové, 22. 8. 2015